De meerwaarde en de haalbaarheid van een pulmonaal revalidatie programma in de huisartspraktijk bij COPD-patiënten

Haio: DEFREYNE Charlotte , U.G.
Promotor: BOECKXSTAENS Pauline , U.G.
Praktijkopleider: Art Bruno

Context: Pulmonale revalidatie bij chronisch obstructief longlijden (chronic obstructive pulmonary disease – COPD) is een multidisciplinaire, evidence-based interventie, die in tweede en derdelijnssetting een positief effect heeft op de graad van dyspneu, wandelafstand, kwaliteit van leven, opnameduur en gezondheidskosten. Echter zien we een laag percentage patiënten die deze behandeling start en volhoudt. De vraag stelt zich of extra patiënten kunnen bereikt worden door deze multidisciplinaire aanpak in de eerstelijn aan te bieden.

Onderzoeksvraag: Het doel van deze studie is te onderzoeken of het haalbaar is voor de patiënt om dit in een eerstelijnscentrum te implementeren en of het doeltreffend is.

Methode: Er werd een kwalitatief en kwantitatief onderzoek opgezet in wijkgezondheidscentrum Nieuw Gent. Patiënten met diagnose COPD en een FEV1

Resultaten: Slechts bij 32 van de 73 patiënten met het zorgelement COPD (ICPC-code R95) vermeldde het medische dossier gegevens over de longfunctie. Na toepassen van exclusie criteria kwamen 23 patiënten in aanmerking. Daarvan besloten slechts vier patiënten om deel te nemen. De uitval was te wijten aan diverse redenen zoals voltijdswerk en tijdsgebrek, geen klachten, verkeerde diagnose, verhuis of geen interesse. De motivatie om niet deel te nemen na zes weken bleef onveranderd. Van de vier deelnemers volbracht slecht één het volledige programma. Twee deelnemers vielen bij de opstart uit omwille van resp. orthopedische klachten en een psychiatrische opname. De twee kandidaten die wel participeren ondervonden tijdens de revalidatie verbetering van de respiratoire klachten en vergroting van de wandelafstand. Toch werd de revalidatie vervroegd beëindig en/of niet succesvol ervaren omdat het doel van de patiënt niet werd bereikt of omdat er andere klachten optraden. De doeltreffendheid kon niet worden bepaald aan gegevens door de lage participatiegraad.

Conclusie: De participatiegraad en haalbaarheid voor een COPD-revalidatie programma in de huisartsenpraktijk WGC Nieuw Gent is laag. Vier op 32 patiënten (12,5%) start met het programma en slechts één van de vier beëindigt de revalidatie van 12 weken (25%). Dit is lager dan wat beschreven wordt in de literatuur. Verschillende factoren beïnvloeden de motivatie en haalbaarheid en moeten in rekening worden gebracht bij de uitbouw van pulmonale revalidatieprogramma's in de eerstelijn. Verder onderzoek naar deze factoren is nodig om het aantal patiënten te verhogen die kunnen profiteren van deze programma's.